

Rägina Ühisgümnaasiumi põhikooli õppekava

SISUKORD

ÜLDSÄTTED.....	4
§ 1. Õppekava reguleerimisala ja ülesehitus	4
ÜLDOSA.....	4
1. jagu	4
Põhihariduse alusväärtused ja eripära	4
§ 2. Kooli alusväärtused ja eripära	4
2. jagu	7
Õppe- ja kasvatusesmärgid	7
§ 3. Rápina Ühisgümnaasiumi sihiseade.....	7
Rápina Ühisgümnaasiumi sihiseade lihtsustatud õppes	7
§ 4. Pädevused.....	8
3. jagu	12
Õppimise käsitus ja õppekeskkond.....	12
§ 5. Õppimise käsitus	12
§ 6. Lõimingu rakendamine	13
§ 7. Õpikeskkonna mitmekesistamine.....	14
4. jagu	16
§7. I kooliastmes taotletavad pädevused	16
§8. Õppe ja kasvatus rõhuasetused I kooliastmes	17
§9.II kooliastmes taotletavad pädevused.....	18
§10.Õppe ja kasvatus rõhuasetused II kooliastmes	19
§11.III kooliastmes taotletavad pädevused	19
§12.Õppe ja kasvatus rõhuasetused III kooliastmes.....	20
§13. Taotletavad pädevused ning õppe ja kasvatus rõhuasetused lihtsustatud õppes arenguperioodide kaupa	21
5. jagu Õppekorraldus Rápina Ühisgümnaasiumis	27
§ 14. Kohustuslikud ja valikõppeained	27
§ 15. Õppekava läbivate teemade rakendamine	28
§ 15. Õppe ja kasvatus korralduse alused, loovtöö	29

§ 16. Õpilase ja vanema teavitamine ning nõustamine	34
§ 17. Karjääriinfo ja nõustamine	34
§ 18. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord	35
6. jagu	37
Õpilase arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus	37
§ 19. Õpilase arengu ja õppimise toetamine	37
§ 20. Hindamine	39
§ 21. Hindamisest teavitamine ja nõustamine	41
§ 22. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted	42
7. jagu	43
§ 23. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord	43

ÜLDSÄTTED

§ 1. Õppekava reguleerimisala ja ülesehitus

(1) Räpina Ühisgümnaasiumi põhikooli õppekava lähtub riigi põhiharidusstandardist, mida rakendatakse kõigis Eesti Vabariigi üldhariduskoolides. Põhikooli lõpetamisel saavutatavad õpitulemused on kooskõlas Eesti kvalifikatsiooniraamistiku 2. tasemel kirjeldatud üldnõuetega.

(2) Põhikooli kooliastmed on:

- 1) I kooliaste – 1.–3. klass;
- 2) II kooliaste – 4.–6. klass;
- 3) III kooliaste – 7.–9. klass.

(3) Õppekava koosneb üldosast ja lisadest. Lisades esitatakse ainevaldkondade kavad ja valikõppeainete ainekavad.

(4) Ainevaldkonna kavas kirjeldatakse ainevaldkonna rakendamise üldaluseid ja ainevaldkonna kohustuslike õppeainete ainekavasid.

ÜLDOSA

1. jagu

Põhihariduse alusväärtused ja eripära

§ 2. Kooli alusväärtused ja eripära

(1) Räpina Ühisgümnaasium lähtub riiklikus õppekavas oluliseks peetud väärtustest, mis tulenevad „Eesti Vabariigi põhiseaduses”, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).

(2) Räpina Ühisgümnaasiumis toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Koolis luuakse tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks. Räpina Ühisgümnaasium on loovust arendav ja tervist edendav kool, kus töötatakse õpilase

mitmekülgse arengu, positiivsete väärtushinnangute ja konkurentsivõimelise hariduse andmise nimel.

(3) Räpina Ühisgümnaasiumi missioon on kogukonda kaasates luua iga õppija arengut toetav keskkond.

(4) Uue põlvkonna kujunemine rajaneb eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühiseväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisavutuste omaksvõtul. Tugeva põhiharidusega inimesed suudavad ühiskonnaga integreeruda ning aitavad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule.

(5) Kooli eripära väljendub avatud ja nüüdisaegse õpikeskkonnaga kooliks olemises, kus edendatakse erinevaid õppemeetodeid, mis on suunatud õpilaste motivatsiooni ja tulemuslikkuse suurendamisele. Tugisüsteemide töö kaudu ning olümpiaadidel, konkurssidel ja võistlustel osalemise kaudu toetatakse õpilaste individuaalset arengut. Loodud on head võimalused õppetöö ja huvitegevuse sidumiseks. Õppe kavandamisel ja korraldamisel keskendutakse eelkõige praktilise intelligentsuse kujundamise toetamisele kõikides üldpädevustes. Motiveeritud õppeprotsessi aluseks on vastutustundliku õppija kujundamine, kes on konkurentsivõimeline ja orienteeritud elus toimetulekule pidevalt muutuv infoühiskonnas.

Võimaluse korral õpetatakse III kooliastmes reaali- ja loodusaineid temporühmades, õpilased jaotatakse rühmadesse aineõpetajate ettepanekuid arvestades. 5.- 9. klassides toimub ühe matemaatika ainetunni raames täiendõpe edasijõudnutele.

Võimalusel õpetatakse võõrkeeli rühmades, mis võtavad arvesse õpilase eripära ja õpivõimekust.

Tehnoloogiaõpetuses õpivad III trimestril 5. - 8. klassi tüdrukud tehnoloogiaõpetust ning poisid käsitööd ja kodundust.

(6) Räpina Ühisgümnaasium võimaldab õpilastel areneda kodulähedases, turvalises ning koolirõõmu ja eneseteostust soodustavas õpikeskkonnas, väärtustades loovust, ettevõtlikkust, koostööd, vastutustundlikkust ja positiivset ellusuhtumist.

(7) Kooli eripäraks on:

1) kultuuriline ja rahvuslik mitmekesisus:

- osalemine rahvusvahelistes projektides;
- õppeekskursioonid koduvabariiki ja välisriikidesse;
- kohalikud laulu- ja tantsupeod;

- vabariiklikud laulu- ja tantsupeod.

2) kool kuulub tervist edendavate koolide võrgustikku ja liikuma kutsuvate koolide võrgustikku, toimuvad erinevad võistlused ja spordiüritused.

3) võimalused võimetekohaseks arenguks:

- ainealased olümpiaadid;
- osalemine erinevates hariduslikes programmides, õpikodades ning huviringides;
- huvitegevuse väljundid (laadad, võistlused, konkursid, peod);
- õpikeskkonnad väikeklassidele ja individuaalset õpet vajavatele õpilastele;
- õpiabi toetav personal (psühholoog, HEV-koordinaator, sotsiaalpedagoog, eripedagoog).

4)kooli põhimõtted:

- koostöö, usaldus, vabadus – vastutus, sallivus, austus, hoolivus, julgus;
- traditsioonid (kuld- ja hõbekell, õpetajate päev, rebaste ristimine, ministaarid, jõulupidu, sõbrapäev, vilistlaste kokkutulek) ja oma kooli tunne;
- kooli avatus, õpilaste, lastevanemate ja ümbruskonna huvidega arvestamine;
- õpilaste aktiivsus, areng, oma õppetulemuste eest vastutustunde kujundamine

5)kooli põhiväärtused on:

INIMSUS - olles enese ja teiste suhtes hooliv, heatahtlik ja usaldusväärne, väärtustades inimsuhteid ja tervislikke eluviise, olles arvestav ja kaaslast tunnustav ning austades kaaslase privaatsust.

LOODUSHOIDLIKKUS - olles osa loodusest, käitudes loodust säästvalt.

KOOSTÖÖ - panustades erinevatesse koostöövormidesse läbi avatud suhtlemise ja meeskonnatöö, kaasates tegevusse erinevaid huvigruppe.

ETTEVÕTLIKKUS - algatades ja viies ellu erinevaid uusi tegevusi, analüüsides tulemusi, tehes muudatusi vastavalt vajadustele, kaasates erinevaid osapooli.

TRADITSIOONIDE HOIDMINE - väärtustades kooli traditsioone, võttes osa koolis ja kodukohas korraldatavatest üritustest, aidates kaasa uute traditsioonide loomisele.

2. jagu

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

§ 3. Räpina Ühisgümnaasiumi sihiseade

(1) Põhikoolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.

(2) Põhikoolis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.

(3) Põhikooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õpikeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

(4) Põhikool kindlustab põhiliste väärtushoiakute kujunemise. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Põhikoolis luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes on eneseteadlik ning suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.

(5) Põhikool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.

(6) Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

(7) Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest.

Räpina Ühisgümnaasiumi sihiseade lihtsustatud õppes

(1) Lihtsustatud õppe põhiülesanne on toetada ja suunata tõhustatud või erituge vajava õpilase arengut. Iga õpilase hariduslike erivajaduste ületamiseks või vähendamiseks rakendatakse temale sobilikke eripedagoogilisi meetodeid.

Vajaduse korral koostatakse õpilasele individuaalne õppekava, milles esitatakse vähendatud või ka kõrgendatud nõuded õpitulemustele.

(2) Lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 46 lõikest 7 koostatakse igale lihtsustatud õppe õpilasele individuaalse arengu jälgimise kaart (IAJK).

Individuaalse õppekava koostamisel lähtutakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil olevast teabest.

(3) Lihtsustatud õppe sisu on valdavalt suunatud praktiliste oskuste ja teadmiste omandamisele. Õpetamine, kasvatamine ja arengu toetamine toimub valdavalt praktilise õppeviisi (harjutamise) kaudu. Reegleid ja teoreetilisi teadmisi õpetatakse minimaalselt, aga sel määral, et üldistada ja teadvustada praktiliselt omandatud.

(4) Kooli õppe- ja kasvatusprotsessis kujundatakse õpilastel suutlikkust ja oskusi, et pingutada jõukohasel viisil ning teha koostööd nii eakaaslaste kui ka erinevate täiskasvanutega. Taotletakse, et õpilastel kujuneksid teadmised, oskused ja hoiakud, mis võimaldavad neil (vajaduse korral suunamise või abiga) jälgida, hinnata ning kohendada oma käitumist ja õpitegevust.

(5) Väärtushoiakute kujundamisel taotletakse, et õpilane tunneb vastutust oma tegude tagajärgede eest, järgib üldlevinud väärtusi, määratleb end riigi kodanikuna.

(6) Lihtsustatud õppel põhikooli lõpetaja on praktilist tööd väärtustav ja täiendus- ning kutseõppeks valmis olev ühiskonnaliige. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele isiksusteks, kes on motiveeritud jätkama õpinguid ja tulevad võimalikult iseseisvalt toime erinevates rollides: perekonnas, võimetekohasel töö ja avalikus elus.

(7) Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste kujunemist toetab järjepidev koostöö erinevate osaliste vahel. Tähtis on õpetajate, tugispetsialistide ja lastevanemate koostöö (ühised nõudmised, samalaadne abi jms). Vajaduse korral kaasatakse tugispetsialiste väljastpoolt kooli, kohaliku omavalitsuse esindajaid jt.

§ 4. Pädevused

(1) Pädevus on teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida.

(2) Eristatakse üldpädevusi, valdkonnapädevusi ja kooliastmetes taotletavaid pädevusi.

(3) Üldpädevused on ainevaldkondade ja õppeainete ülesed pädevused, mis on olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös.

(4) Õpilastes kujundatavad üldpädevused on:

1) kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid;

Kultuuri- ja väärtuspädevuste kujunemist toetavad Räpina Ühisgümnaasiumis lisaks õppetundidele koolikontserdid, koolisisesed kunsti- ja käsitöönäitused, näitlemine, klasside ühised teatrikülastused, kultuuritegelaste loengud, pärimuskultuuri ning säästva keskkonna nädal, loovtööd, ainevaldkondade nädalad ja -päevad, osalemine laulu- ja tantsupidudel, erinevaid rahvusi ja kultuure tutvustavad üritused, kooli huvialaringid, aineringid, osalemine suhtlusoskusi arendavates projektides, koostöö Räpina Loomemajaga, muusikakooli ja spordikooliga.

2) sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvaste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;

Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujunemist toetavad Räpina Ühisgümnaasiumis lisaks õppetundidele vabariigi aastapäeva tähistamine koolis, loovtööd, valimissimulatsioon koolis, osalemine Räpina valla noortekogu töös, aktiivne õpilasesindus, osalemine Räpina valla kogukonna üritustel, eesti rahvakalendri tähtpäevade tähistamine, koostöö Kaitseliiduga.

3) enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme;

Enesemääratluspädevuse kujunemist toetavad Räpina Ühisgümnaasiumis lisaks õppetundidele spordinädal ja spordipäevad, “Kaitse end ja aita teist” loengud ja tegevused,

jalgrattakoolitus koolis, huviringid ja valikkursused, mis aitavad õpilastel end paremini mõista ja määratleda, Liikuma Kutsuva Kooli põhimõtete ja materjalide kasutamine ainetundides ja vahetundides.

4) õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi;

Õpipädevuse kujunemist toetavad Räpina Ühisgümnaasiumis lisaks õppetundidele karjääriõpe, ettevõtlusõpe, loovtööd, rahuloluküsitlused õpilastele, õppekäigud ning tunnid muuseumides, keskkonnahariduskeskustes, teaduskeskustes, looduses, erinevad õppereisid, teatrikülastused ja näitused.

5) suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;

Suhtluspädevuse kujunemist toetavad Räpina Ühisgümnaasiumis lisaks õppetundidele õpilaste avalik esinemine: aktused, koolikontserdid, ürituste juhiks olemine, loovtööde esitlemine, referaatide ettekandmine ainetundides, argumendiõpetus.

6) matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse kujunemist toetavad Räpina Ühisgümnaasiumis lisaks õppetundidele reaalinete nädal, robotika ja programmeerimine, loodusainete projektid, õpitu seostamine igapäevaeluga

7) ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärgi, koostada plaane, neid tutvustada ja

ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske, rakendada finantskirjaoskust;

Ettevõtlikkuspädevuse kujunemist toetavad Räpina Ühisgümnaasiumis lisaks õppetundidele osalemine Ettevõtliku kooli tegevustes, õpilaslaadad, playback korraldamine, ettevõtete külastused, vabatahtlik töö, loengud ettevõtluse ja ettevõtlikkuse teemal, teatrilavastuste planeerimine ja läbiviimine, kõigil õpilastel on võimalik soovi korral korraldada koolis üritusi.

8) digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Digipädevuse kujunemist toetavad Räpina Ühisgümnaasiumis lisaks õppetundidele e-turvalisuse toetamine „Targalt internetis“ materjalide alusel, innovaatiliste rakenduste ja keskkondade kasutamine ainetundides, õppe toetamine läbi veebipõhise õppetöö, haridustehnoloogilised sisekoolitused, robotika ainetundides ja huviringides, informaatika õppeaine.

(5) Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja kooliväline tegevus. Valdkonnapädevuste kirjeldused on esitatud ainevaldkondade kavades.

(6) Kooliastmetes taotletavad pädevused kirjeldavad kokkuvõtvalt õpilase arengut eakohaste üldpädevuste ja valdkonnapädevuste ning õpitulemuste omandatuse kaudu.

(7) Ainekavades esitatakse õpitulemused, mis toetavad kooliastme lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute saavutamist ning valdkonnapädevuste kujunemist.

(8) Lihtsustatud õppe puhul tuleb arvestada õpilaste arenguperioode, mis jagunevad järgmiselt: 1.–2. kl, 3.–5. kl, 6.–7. kl, 8.–9. kl. Selline jaotus, mis ei ühti kooliastmetega, tuleneb õpilaste arengu seaduspärasustest – muutustest õppijate kognitiivses arengus ning

kõne ja isiksuse arengus. Eri arenguperioodidel taotletavad pädevused kirjeldavad kokkuvõtvalt õpilase arengut eakohaste üldpädevuste ning õpitulemuste kaudu.

(9) Lihtsustatud õppe puhul esitatakse õpitulemused ainekavades kooliastmeti ja klassiti. Õpitulemuste esitamine klassiti toetab õppe planeerimist vastavalt õpilase potentsiaalsele arenguvallale ning võimaldab seada õpilasele jõukohaseid õppeeesmärke.

3. jagu

Õppimise käsitlus ja õppekeskkond

§ 5. Õppimise käsitlus

(1) Räpina Ühisgümnaasiumi põhikooli õppekavas käsitletakse õppimist väljundipõhiselt, rõhutades muutusi õpilase või õpilaste rühma käitumisvõimes. See tähendab selliste teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtushoiakute ja -hinnangute omandamist, mis on vajalikud igapäevaelus toimetulekuks. Õppimise psühholoogiliseks aluseks on kogemus, mille õpilane omandab vastastikusel toimes füüsilise, vaimse ja sotsiaalse keskkonnaga. Kogemusi omandades muutub õpilase käitumine eesmärgipärasemaks. Õpikeskkond kindlustatakse koolis õppekava alusel toimuva süstemaatilise ja sihipärase õppe- ja kasvatustegevusega. Õpikeskkonnaks on ka kodu ja laiemas elukeskkonnas toimivad mõjutused. Õpilane on õppeprotsessis aktiivne osaleja, kes võtab võimete kohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, õpib iseseisvalt ja koos kaaslastega, õpib oma kaaslasi ja ennast hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima. Uute teadmiste omandamisel tugineb õpilane varasematele ning konstrueerib uue teabe põhjal enda teadmised. Omandatud teadmisi rakendatakse uutes olukordades, probleemide lahendamisel, valikute tegemisel, väidete õigsuse üle arutledes, oma seisukohti argumenteerides ning edasiste õpingute käigus. Õppimine on elukestev protsess, milleks vajalikud oskused ja tööharjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus.

(2) Õppekorralduse põhivorm põhikoolis on õppetund. Õppetunni arvestuslik pikkus on 45 minutit. Igapäevase koolitöö korralduse põhialus on tunniplaan, millega on määratletud tundide arv ja järjekord õppepäevas.

(3) Õppeaasta jaguneb kolmeks õppeperioodiks – trimestriks.

(4) Räpina Ühisgümnaasiumis kehtivad Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt kehtestatud koolivaheajad. Õppeaastas on 35 nädalat, kokku 175 koolipäeva.

(5) Õppetunnid toimuvad koolis või väljaspool kooli ekskursiooni, õppekäigu või praktilise tööna.

(6) Õppepäevade hulka kuulub igal aastal kaks spordipäeva.

(7) Õppeekskursioonideks on ette nähtud igal õppeaastal vähemalt üks õppepäev, mis viiakse läbi vastavalt õppekavale.

(8) Õpet kavandades ja ellu viies:

1) arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, terviseseisundit, huvi ja kogemusi;

2) arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;

3) võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;

4) kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras; tehakse uurimistööd ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;

5) luuakse võimalusi õppimiseks ja toimetulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);

6) kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms);

7) kasutatakse asjakohaseid hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid;

8) kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutustasemega õppida, arvestades sealjuures igaühe individuaalsust.

§ 6. Lõimingu rakendamine

(1) Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab kool õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.

(2) Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil.

(3) Lõimingu saavutamiseks korraldab kool õpet ja kujundab õpikeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppeeesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

(4) Lõimingut taotleavad tunnivälised ja ülekoollised projektid kavandatakse koostöös ning need kajastuvad kooli üldtööplaanis. Tulenevalt kooli üldtööplaanist arvestavad õpetajad oma tööde planeerimisel kavandatud projektidega.

(5) Lõiming on õpetajate teadlik katse seostada erinevaid teadmisi ja oskusi ning õppemeetodeid omavahel nii, et saavutada õppekava ja õpetuse terviklikkus.

(6) Lõimingul on oluline roll õppimise fragmenteerituse vähendamises, eesmärgiga muuta õppimine õpilase jaoks tähenduslikuks. Selle saavutamiseks kasutatakse probleemõpet, mis julgustab õpilasi uurima võimalusi, välja mõtlema alternatiivseid lahendusi, tegema koostööd teiste õpilastega, välja pakkuma ideid ja hüpoteese ning lõpuks välja pakkuma parima lahenduse, mille nad ise leidsid.

(7) Lõiming võimaldab püüelda suunas, kus õpilased areneksid aktiivseteks ennastjuhtivateks õppijateks, kes konstrueerivad oma teadmisi varasematele teadmistele tuginedes ning õppimise käigus omandatud kogemustest ja seostest.

(8) Lõiminguks võib olla mistahes probleem, meetod või vahend, erinevad õppeviisid (individuaalne, paaris- ja rühmatöö, diskussioon, ajurünnak, probleemõpe, õppekäik, ekskursioon, matk), mis aitavad õpilasel omandada erinevaid töövõtteid ja saada kogemusi, aga ka erinevad õppeülesanded (projekt, referaat, uurimistöö, loovtöö, essee), mis täidavad olulist rolli sisemise lõimingu saavutamisel.

§ 7. Õpikeskkonna mitmekesistamine

(1) Õpikeskkond on Räpina Ühisgümnaasiumis õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslus, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õpikeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab õppekava alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

(2) Räpina Ühisgümnaasium korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist.

(3) Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

1) osaleb kogu koolipere;

2) luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatuses seotud osaliste vahel;

- 3) koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdselt, austades nende eneseväarikust ning isikupära;
  - 4) jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
  - 5) märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
  - 6) välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
  - 7) ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas asjakohasele kriitikale;
  - 8) luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii ükski kui ka koos kaaslastega;
  - 9) luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi-ja eluraskuste puhul;
  - 10) luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;
  - 11) korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
  - 12) korraldatakse koolielu, lähtudes rahvusliku, rassilise, soolise ja muudel alustel võrdse kohtlemise põhimõtetest ning soolise võrdõiguslikkuse eesmärkidest.
- (4) Füüsilist keskkonda kujundades jälgib põhikool, et:
- 1) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
  - 2) õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu;
  - 3) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse-ja ohutusnõuetele;
  - 4) ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
  - 5) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info-ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;
  - 6) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.

(5) Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume ning virtuaalses õppekeskkonnas, tagades õpilaste vaimse ja füüsilise turvalisuse ning tervise kaitse.

(6) Õpikeskkonna mitmekesisistamisel arvestatakse, et:

1) õppe- ja kasvatustöö peamiseks vormiks on enamasti tund, kuid õppetöö võib toimuda ka teistes õppevormides (nt paaristund, projektitöö, õppepäev väljaspool kooli, õuetund, iseseisev töö jne).

2) projektipäevade raames toimub õpe koolis või väljaspool kooli ühest üldteemast lähtuvalt, mida käsitletakse erinevate õppeainete kaudu, lõimides neid omavahel, projektipäevade eesmärgiks on toetada õpilase tervikliku maailmapildi kujunemist.

3) õppetunniks loetakse ka õppekäiku, milles toimub juhendatud õpe, õppetund võib toimuda kooli ruumides, kooli territooriumil ja õppekäiguna väljaspool kooli territooriumi.

4) kool lähtub projektide ja sündmuste kavandamisel kooli traditsioonidest ja läbivatest teemadest, olles samas avatud uuendustele.

5) osalemist projektides käsitletakse õppe-kasvatustöö osana, kool toetab ja tunnustab iga õpilase osalemist olümpiaadidel, konkurssidel, võistlustel ja kooli esindamisega seotud tegevustes ja projektides, osavõtt projektidest, olümpiaadidest ja konkurssidest on vabatahtlik.

6) ülekoolilised sündmused ja projektid on planeeritud kooli tööplaani, mis valmib õppeaasta algul koostöös õpetajatega.

4. jagu

§7. I kooliastmes taotletavad pädevused

Esimese kooliastme lõpus õpilane:

1) peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;

2) tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koosteistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;

3) teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;

4) oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning omategevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;

- 5) suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- 6) mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid õpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- 7) arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;
- 8) käitub loodust hoidvalt;
- 9) oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;
- 10) oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;
- 11) austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;
- 12) oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- 13) hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- 14) oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- 15) teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.

§8. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused I kooliastmes

(1) Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega. Esimeses kooliastmes keskendutakse:

- 1) kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
- 2) positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse;
- 3) õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
- 4) eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;

5)põhiliste suhtlemis-ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;

6)õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

(2) Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.

(3) Õppetöö korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla üldõpetuslik tööviis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld-ja aineõppe kombineeritud varianti.

§9.II kooliastmes taotletavad pädevused

Teise kooliastme lõpus õpilane:

1)hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;

2)oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris-ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;

3)väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;

4)oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;

5)oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;

6)oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;

7)tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;

8)on kindlalt omandanud arvutus-ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;

9)väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;

10)oskab kasutada arvutit ja internetti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;

11)oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;

12)tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;

13)väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;

14)väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;

15)on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

§10.Õppe ja kasvatuse rõhuasetused II kooliastmes

(1) Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmisi- ja tegevusvaldkondade vastu. Teises kooliastmes keskendutakse:

1)õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;

2)huvitegevusvõimaluste pakkumisele;

3)õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;

4)õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

(2) Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitut praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.

§11.III kooliastmes taotletavad pädevused

Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

1)tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;

2)tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;

3) on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;

4) on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärged ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;

5) suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;

6) valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste;

7) suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;

8) mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;

9) oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;

10) suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;

11) on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;

12) suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;

13) väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;

14) mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

§12. Õppe ja kasvatuses rühmasetused III kooliastmes

Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatuses põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida. Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

1) õpimotivatsiooni hoidmisele;

2) õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;

- 3) erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
- 4) pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
- 5) õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
- 6) õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

§13. Taotletavad pädevused ning õppe ja kasvatuses rõhuasetused lihtsustatud õppes arenguperioodide kaupa

13.1. Taotletavad pädevused 1.–2. klassis

2. klassi lõpuks õpilane:

- 1) tunneb end oma pere liikmena, oma klassi ja kooli õpilasena;
- 2) osaleb klassi ühistegevuses;
- 3) kontakteerub ühistegevuses teiste inimestega, palub abi ja osutab ise abi kaaslasele;
- 4) kuulab ja vastab küsimustele; väljendab ennast 3–4-sõnaliste lihtlausetega;
- 5) eristab oma-võõrast-ühist;
- 6) hoiab korras oma välimuse; hoiab puhtust ja korda; hoiab korras oma koolitarbed;
- 7) leiab täiskasvanu suunamisel paberilehelt ja raamatu leheküljelt vajalikku teavet;
- 8) täidab ülesanded koostegevuses, eeskuju ja näidise järgi, omandatud oskuste piires suulise korralduse kohaselt;
- 9) viib kokku eseme, selle kujutise ja keelelise väljendi; tunneb kirjelduse järgi ära tuttavaid esemeid ja nähtusi;
- 10) vaatleb ning võrdleb täiskasvanu juhendamisel esemeid ja nähtusi; järjestab ja rühmitab esemeid ning nende kujutisi ühe-kahe tajutava tunnuse (kuju, suuruse, värvuse) alusel;
- 11) loeb jõukohast õpitud teksti lühikeste sõnade ja/või kõnetaktide kaupa;
- 12) arvutab õpitud arvuvalla piires ning mõõdab täiskasvanu abiga;
- 13) tunneb rõõmu liikumisest, loovast ja käelisest tegevusest;
- 14) käitub õpitud oskuste piires viisakalt, ohutult ja ümbrust hoidvalt; hindab oma ja teiste käitumist õige/vale, meeldib / ei meeldi tasandil.

13.2. Õppe ja kasvatused rõhuasetused 1.–2. klassis

(1) Esimesel arenguperioodil on põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, õpilase rolli mõistmine ja vastavate alusoskuste omandamine: kuulamine, adekvaatne reageerimine küsimustele ja korraldustele, vaatlemine, osalemine dialoogis, tegevusse lülitumine ning ühelt tegevuselt teisele  berl litumine.  ppeesm rgiks on elementaarse lugemis-, kirjutamis- ja arvutamisoskuse omandamine.

(2)  petaja suunamisel õpivad õpilased tundma lähiümbrust ning igap evaeltu nähtusi. Lisaks iseendaga seonduva teadvustamisele kujundatakse õpilastel ka arusaamist mina-meie-suhetest.

See kujuneb kontaktis ning koostegevuses täiskasvanu ja klassikaaslastega, osalemisel  ppem ngudes ja ühistegevustes.

(3)  pilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse ülesandeid, nende

täitmiseks kuluvat aega ning õpetaja osaluse ja abi osakaalu.  petaja osaleb laste tegevustes suurel m aral.  pilased täidavad õpiülesandeid koostegevuses, matkimise, näidise järgimise toel ja omandatud oskuste piirides suulise korralduse järgi. Õpilaste tegevust verbaliseerib valdavalt õpetaja.

(4)  pilased vajavad õppetegevustes palju materialiseerimist ja näitlikke vahendeid. Õpilaste juhendamisel kasutatakse lühikesi suulisi korraldusi. Peamiseks  ppemeetodiks on praktiline harjutamine. Olulisel kohal on õppimine praktilise tegevuse või didaktilise mängu kaudu.

(5)  ppet o korraldamisel on eelistatud  ld petuslik t oviis või üldõpetuse ja aine petuse kombineeritud variant.

13.3. Taotletavad pädevused 3.–5. klassis

5. klassi lõpuks õpilane:

1) osaleb jõukohaselt ühistegevuses, abistab kaaslasti; alustab ja jätkab dialoogi; väljendab ennast arusaadavalt (sh lühitekstide abil);

2) mõistab omandisuhteid oma-v  ras-ühine ja käitub vastavalt;

- 3) hoolitseb oma välimuse ja tervise eest;
- 4) hoiab puhtust ja korda kodus ja koolis; käitub looduses hoolivalt;
- 5) oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, vormistab oma õpiülesanded nõuetekohaselt;
- 6) täidab ülesandeid eeskuju, näidise ja õpitud oskuse piirides verbaalse korralduse (sh kirjaliku juhendi) järgi; kasutab õpiülesannete täitmisel tuttavaid abivahendeid (sh lihtsaid skeeme ja sümboleid);
- 7) kirjeldab oma õpitegevust nii tegevuse ajal kui ka tagantjärele; kasutab täiskasvanu suunamisel õpitud enesekontrollivõtteid;
- 8) vaatleb sihipäraselt, võrdleb ning rühmitab etteantud rühmitusaluse järgi esemeid ja nähtusi; kirjeldab neid õpetaja küsimuste ja tugisõnade abil;
- 9) loeb õpitud teksti ladusalt, leiab ja mõistab suunamisel tekstides sisalduvat teavet;
- 10) eristab tuttavates olukordades ja oma tegevuses põhjust, tagajärge ja eesmärki; arvestab teadaolevaid motiive ja tingimusi käitumisaktide hindamisel, väljendab käitumisaktis ilmnenu iseloomuomadusi;
- 11) arvutab ja mõõdab õpitud oskuste piires;
- 12) oskab täiskasvanu juhendamisel kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;
- 13) käitub koolis ja avalikes kohtades viisakalt, tunneb ja järgib lihtsamaid kombeid; kirjeldab täiskasvanu suunamisel oma käitumist konfliktsituatsioonis;
- 14) oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda; oskab ohutult liigelda;
- 15) austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid.

13.4. Õppe ja kasvatusse rühmuasetused 3.–5. klassis

- (1) Teisel arenguperioodil jätkub positiivse suhtumise kujundamine õppimisse, keskendutakse õpiharjumuste ja -oskuste ning püsivuse arendamisele. Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja motivatsiooni.

(2) Tähelepanu pööratakse eneseväljendusoskuse ja -julguse kujundamisele, põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sh üksteist toetavate suhete kujunemisele õpilaste vahel.

(3) Õpilased vajavad jätkuvalt suunamist ja õpitegevuse reguleerimist, sh eeskuju ja näidiseid õpiülesannete sooritamisel. Sisekõne kujunemine võimaldab neil arendada oma oskusi õpitegevuse kavandamisel ja reguleerimisel: orienteerumist ülesandes, planeerimist, algoritmide ja tuttavate abivahendite valikut ning kasutamist, enesekontrolli sooritamist.

(4) Õpilastel kujundatakse oskust mõista ning järgida lühikesi ja lihtsaid tööjuhiseid, nii suulisi kui ka kirjalikke lihtkorraldusi.

(5) Peamiseks õppemeetodiks on praktiline harjutamine. Õpilased vajavad õpitegevustes abivahendeid, näitlikkust, sh algoritme.

13.5. Taotletavad pädevused 6.–7. klassis

7. klassi lõpuks õpilane:

- 1) mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena ning käitub vastavalt rollile; peab kinni kokkulepetest;
- 2) oskab kaaslast kuulata ja teda tunnustada; oskab oma arvamust rahulikult väljendada ja selgitada; mõistab, et inimesed ja seisukohad võivad olla erinevad;
- 3) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, kasutab omandatud õpivõtteid ja tuttavaid abivahendeid;
- 4) oskab koostada päevakava ja seda järgida; mõistab töö vajalikkust;
- 5) oskab märgata õppetöös tekkivaid raskusi, küsib vajaduse korral abi ja kasutab seda;
- 6) oskab oma tegevust õppesituatsioonis kavandada, vajalikke tegevusi valida ja rakendada, tulemust kontrollida ja hinnata;
- 7) vaatleb sihipäraselt, võrdleb ning rühmitab esemeid ja nähtusi; kirjeldab neid tugisõnade abil; teeb järeldusi; loeb lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti;
- 8) loeb õpitud teksti lususalt, leiab teavet oma teadmiste vastavatest tekstidest ning esitab

seda suuliselt ja kirjalikult vastavalt õpitud oskustele;

9) arvutab ja mõõdab õpitud oskuste piires;

10) oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlus- ja õppevahendina;

11) hindab objektiivselt kaaslaste käitumist, saab aru iseloomude ja võimete erinevustest;

lahendab konflikte rahumeelselt;

12) oskab kirjeldada oma käitumist, mõista ja tunnistada oma eksimusi ning vajaduse korral

korrigeerida oma käitumist/tegevust;

13) väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;

14) väärtustab säästvat eluviisi, huvitub loodusest ja oskab looduses käituda.

13.6. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused 6.–7. klassis

(1) Kolmandal arenguperioodil keskendutakse jätkuvalt õpiharjumuste ja õpioskuste kujundamisele, samuti püsivuse, iseseisvuse ning eesmärgistatud töötamise ja valikute tegemise

oskuste arendamisele.

(2) Jätkuvalt pööratakse tähelepanu eneseväljendusoskuse ja -julguse kujundamisele, põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste arendamisele. Tähtsal kohal on oma arvamuse väljendamise ja selgitamise, kaaslaste arvamuste aktsepteerimise, suhtlusprobleemide lahendamise ning viisaka

käitumise oskuste kujundamine.

(3) Vajalik on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni. Oluline on kujundada oskust märgata õppetöös tekkivaid raskusi, küsida vajaduse korral abi ja seda kasutada.

(4) Õppeprotsessis on suur osakaal praktilisel harjutamisel. Õpilaste juhendamisel lähtutakse algoritmidest, oluline on suunata õpilasi aktiivsemalt algoritme ka iseseisvalt kasutama, sh oma

tegevust kontrollima.

13.7. Taotletavad pädevused 8.–9. klassis

9. klassi lõpuks õpilane:

- 1) tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- 2) väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi;
- 3) suhtleb vastavalt olukorrale, arvestab suhtluspartneriga;
- 4) arvestab rühma huvisid ja isiklikku huvi, peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ja tunneb vastutust oma tegude eest;
- 5) esitab oma soove, selgitab oma seisukohti, osaleb arutelus ja arvestab teistega; mõistab kompromisside vajalikkust; oskab seista oma õiguste eest ning lahendada konflikte rahumeelselt, arvestades ühiselunorme;
- 6) lahendab lihtsamad eriolukorrad, astub vastu ebasoovitavatele ahvatlustele ning eetiliselt või õiguslikult vääradele ettepanekutele;
- 7) täidab korrektselt jõukohaseid ülesandeid individuaalselt ja rühmas; mõistab ülesannete õige tõlgendamise ning enesekontrolli tähtsust, kasutab omandatud õpivõtteid;
- 8) loeb, kirjutab ja loob tekste iseseisvaks toimetulekuks vajalikul tasemel;
- 9) oskab kasutada jõukohaseid teabevahendeid, sh arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning infootsingul;
- 10) teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning huvisid; väärtustab praktilist tööd ja õppimist ning on valmis jätkama õpinguid täiendus- ja kutseõppes;
- 11) mõistab igapäevaelus ilmnevat inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;
- 12) väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne.

13.8. Õppe ja kasvatuselõhuasetused 8.–9. klassis

(1) Neljandal arenguperioodil on põhitähtsuseks vastutustundliku suhtumise ja võimalikult iseseisvate õpi- ja tööoskuste kujundamine. Eesmärgiks on, et õpilased tulevad igapäevaelus toime iseseisvalt ning jätkavad õpinguid vastavalt oma võimetele.

(2) Jätkuvalt on olulisel kohal suhtlemis- ja koostööoskuste kujundamine, õpimotivatsiooni hoidmine ja tõstmine. Kujundatakse oskust oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta,

hinnata oma tugevaid ja nõrku külgi ning teadvustada oma huvisid.

(3) Tähtsal kohal on enesejuhtimise oskuste kujundamine, suurendatakse õpilaste iseseisvust oma tegevuse kavandamisel, sooritamisel ja tulemuse hindamisel. Järjepidevalt harjutatakse valima ning rakendama eesmärgi saavutamiseks vajalikke tegevusi ja vahendeid ning kasutama enesekontrollivõtteid.

(4) Õppeprotsessis on suur osakaal praktilisel harjutamisel, õppesisu ja omandatavaid oskusi seostatakse igapäevaeluga.

5. jagu Õppekorraldus Räpina Ühisgümnaasiumis

§ 14. Kohustuslikud ja valikõppeained

(1) Räpina Ühisgümnaasiumis on järgmised kohustuslikud ainevaldkonnad ja neis kirjeldatud kohustuslike õppeainete ainekavad:

1) keel ja kirjandus: eesti keel, kirjandus, argumendiõpetus (lisa 1);

2) kehaline kasvatus: kehaline kasvatus (lisa 2);

3) kunstained: muusika, kunst (lisa 3);

4) loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia (lisa 4);

5) matemaatika: matemaatika, nutimatemaatika (lisa 5);

6) sotsiaalsained: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus (lisa 6);

7) tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus (lisa 7);

8) võõrkeeled: A-võõrkeel, B-võõrkeel (lisa 8)

A-võõrkeelena (alates 3. klassist) õpitakse inglise keelt; B-võõrkeelena (alates 6. klassist) õpitakse vene või saksa keelt.

(2) Valikõppeained on:

1) ettevõtlusõpetus (lisa 9);

2) informaatika (lisa 10);

3) karjääriõpetus (lisa 11);

§ 15. Õppekava läbivate teemade rakendamine

(1) Läbivad teemad on üld-ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

(2) Läbivate teemade õpe koolis realiseerub:

- 1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärke;
- 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineüleseid, klassidevahelisi ja ülekoollisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga. Erinevate projektide eesmärgiks on toetada õpilase tervikliku maailmapildi kujunemist.
- 3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- 4) loovtöös – õpilased lähtuvad läbivast teemast loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või paaristööna;
- 5) korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, valla asutuste ja ettevõtete ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

(3) Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on:

- 1) elukestev õpe ja karjääri kujundamine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid;
- 2) keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;
- 3) kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise

põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;

4)kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte-ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;

5)teabekeskond ja meediakasutus –taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskonda, suudab meediamaailma sisu ja allikaid kriitiliselt analüüsida ja kasutada, tunnustab autorlust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärke ja ühiskonnas omaks võetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskonnas;

6)tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi-ja töökeskkonnas;

7)tervis ja ohutus –taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;

8)väärtused ja kõlblus –taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

(4) Lõiming ehk seoste loomine toimub Rápina Ühisgümnaasiumis õppeainete siseselt, õppeainete vaheliselt, ainevaldkondade vaheliselt, erinevate kooliastmete vaheliselt, kooli ja partnerite vaheliselt, formaal- ja mitteformaalhariduse vaheliselt.

§ 15. Õppe ja kasvatuse korralduse alused, loovtöö

(1) Õppe ja kasvatuse korralduse aeg ja viisid määratakse kooli õppekavas, kooli päevakavas ja tunniplaanis, lähtudes põhikooli-ja gümnaasiumiseaduses sätestatud ja käesolevas määruses kehtestatud nõuetest.

(2) Kooli õppekeel on eesti keel.

(3) Kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel, v.a tehnoloogiaained ning kunst 4. ja 9. klassis.

(4) Õppetunni kõrval kasutatakse projekt- ja õuesõppe vormi ning õppekursioone ja õppekäike.

(5) Põhikooli lõpetamise tingimuseks on, et õpilane on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö, mis lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv.

1) Loovtöö temaatika on esitatud õpetajate poolt, õpilased valivad antud teemade hulgast sobiva.

2) Räpina Ühisgümnaasiumis sooritatakse loovtöö 8. klassis.

3) Loovtöö tähendab uurimust, projekti, kunstitööd, muusikateost või muud taolist, mis lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv.

4) Uurimus eeldab materjali kogumist, analüüsimist/süsteematiseerimist ja üldistamist ning järelduste tegemist.

5) Projekt eeldab projekti kavandamist, läbiviimist ja tagasisidestamist.

6) Kunstitöö eeldab idee loomist, teose valmistamist ning selle esitlemist näitusena.

7) Muusikateos eeldab muusikapala loomist ning selle ettekandmist.

8) Loovtööna ei piisa ainuüksi loodu esitamisest, vaid sellele tuleb lisada kirjaliku tööna vajalikud selgitused, mis võimaldavad mõista, et loovtöö lähtub läbivatest teemadest ning lõimib õppeaineid.

9) Räpina Ühisgümnaasiumi loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord (lisa 12)

(6) Liiklusõpetust õpetatakse kohustusliku ringitunnina 4. klassis, et õpilased tunneksid liikluseeskirju ja omandaksid jalgratturi juhiloa.

(7) A-võõrkeelena õpitakse inglise keelt, B-võõrkeelena õpitakse saksa või vene keelt kooli õppekavas määratud korras.

(8) Põhikooli tunnijaotusplaan

Ained	Klassid											
	1.	2.	3.	I KA	4.	5.	6.	II KA	7.	8.	9.	III KA
I. Keel ja kirjandus				19				15(+1)				12(+1)
eesti keel	7	6	6	19	5	3	3	11	2	3	2	7

kirjandus				0		2	2	4	2	2	2	6
argumendiõpetus					1			1				
II. Kehaline kasvatus				8				8				6
kehaline kasvatus	2	3	3	8	3	3	2	8	2	2	2	6
III. Kunstiained				10,5(+0,5)				7				6
muusika	2	2	2	6	2	1	1	4	1	1	1	3
kunst	2	2	1	5	1	1	1	3	1	1	1	3
IV. Loodusained				3(+2)				7				20
loodusõpetus	1	2	2	5	2	2	3	7	2			2
bioloogia				0				0	1	2	2	5
geograafia				0				0	1	2	2	5
füüsika				0				0		2	2	4
keemia				0				0		2	2	4
V. Matemaatika				10(+3)				13(+3)				13(+1)
matemaatika	4	4	5	13	5	5	5	15	5	4	5	14
nutimatemaatika						1		1				
VI. Sotsiaalsained				2				6				10
inimeseõpetus		1	1	2		1	1	2	2			2
ajalugu				0		1	2	3	2	2	2	6
ühiskonnaõpetus				0			1	1			2	2
VII. Tehnoloogia				4,5(+0,5)				5				5

tööõpetus	2	2	1	5								
tehnoloogia/käsitöö, kodundus					1	2	2	5	2	2	1	5
VIII. Võõrkeeled				3				12(+3)				18
A-võõrkeel			3	3	4	4	4	12	3	3	3	9
B-võõrkeel				0			3	3	3	3	3	9
IX. Ettevõtlusõpe (majandus)						1		1				
X. Informaatika		1	1	2	1	1		2	1			1
XI. Karjääriõpe										1		1
Maksimaalne nädalakoormus	20	23	25		25	28	30		30	32	32	

(9) Vaba tunniressurssi kasutatakse, et tagada õpilastele riiklikus õppekavas määratud üldpädevuste, õpitulemuste ning õppe- ja kasvatusesmärkide saavutamine kooliastmete lõpuks. I kooliastmes on kolm tundi lisatud matemaatikale, sest matemaatika vajab suuremat tähelepanu ja õpetajapoolset toetust; kaks loodusõpetusele, et õpilased saaksid parema ülevaate loodusest, pool tundi nii kunstile kui ka tööõpetusele õpilaste käeliste oskuste arendamiseks ja kaks informaatikale, et tagada õpilaste arvutialane kirjaoskus. II kooliastmes on lisatud kolm tundi A-võõrkeelele keeleoskuse paremaks omandamiseks, neli matemaatikale, sest matemaatika on teisi ainevaldkondi toetav ning lõimiv baasteadus ning vajab omandamiseks õpetajapoolset juhendamist ning kaks informaatikale õpilaste arvutialaste oskuste arendamiseks ja üks tund argumentiõpetusele, et sest argumenteerimisoskus arendab õpilase mõtlemis- ja analüüsivõimet.

III kooliastmes on lisatud üks nädalatund matemaatikale, et tagada paremad teadmised ning üks eesti keelele kirjandiõpetuse õpetamiseks ja informaatikale nõutavate IKT-teadmiste saavutamiseks, üks tund karjääriõpetusele, et õpilane saaks tuge oma tuleviku ja karjääri planeerimisel.

(10) Lihtsustatud õppekava ainetundide jaotumine kooliastmeti ja klassiti:

Ained	Klassid											
	1.	2.	3.	I KA	4.	5.	6.	II KA	7.	8.	9.	III KA
1) eesti keel	7	9	8	24	8	8	6	22	6	6	6	18
2) võõrkeel						2	2	4	2	2	2	6
3) matemaatika	5	5	5	15	5	5	5	15	5	5	5	15
4) loodusõpetus	1	1	2	4	2	2	4	8	4	4	4	12
5) ajalugu							1	1	2	2	2	6
6) inimeseõpetus	1	1	2	4	2	2	2	6	2	2	2	6
7) muusika	1	1	2	4	2	1	1	4	1	1	1	3
8) kunst	1	1	1	3	1	1	1	3	1	1	1	3
9) kehaline kasvatus	2	3	3	8	3	3	2	8	2	2	2	6
10) tööõpetus	2	2	2	6	2	4	6	12	5	7	7	19
Kokku	20	23	25		25	28	30		30	32	32	

(11) Lihtsustatud õppekavas õpitakse võõrkeelena ühte keelt. Eesti õppekeelega õpilaste puhul on selleks A-võõrkeel, mille õppimist alustatakse 5. klassist ning mille valib kool arvestades oma võimalusi ja õpilaste soove. Loodusõpetust õpitakse lõimitud õppeainena, milles on ühendatud loodusõpetus, geograafia, füüsika ja keemia alused. Tööõpetus sisaldab kolme valdkonda: tööõpetus (1.–4. kl), käsitöö ja kodundus (5.–9. kl) ning tehnoloogiaõpetus (5.–9. kl) (lisa 13).

(12) Lihtsustatud õppes või toimetulekuõppes III kooliastmes õpilased õppenõukogu otsusel loovtööd ei soorita.

(13) Õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud õpetaja või teise õppe- ja kasvatusalal töötava isiku kokkuleppel võib kool arvestada kooli

õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.

§ 16. Õpilase ja vanema teavitamine ning nõustamine

(1) Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks tuleb selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada diferentseeritud õpet. Põhikool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.

(2) Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

(3) Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse ja süsteemse, vajaduspõhise korralduse.

(4) Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks trimestri algul.

§ 17. Karjääriinfo ja nõustamine

Karjääriõpetuse tunnid toimuvad 8. klassis. Õpilasi nõustavad ka Eesti Töötukassa karjääriteenuse spetsialistid. Karjääriteenuse kaudu aidatakse õpilasel saada tuge, kui õpilane vajab abi või nõu:

- 1) suuna või valikainete valikul;
- 2) oma tuleviku ja karjääri planeerimisel;
- 3) oma valitud suuna sobivuses;
- 4) oma õpingute ühildamisel töö või õppekavavälise tegevusega;
- 5) individuaalsel õppekaval õppimise ja individuaalse õppekava taotlemise kohta;
- 6) õppekavavälise tegevuse või õppimise otsimise kohta;
- 7) eneseanalüüsi koostamisel;

8) vestlusteks valmistumisel või gümnaasiumisse astumiseks.

Karjääriteenistuse hulka kuulub ka karjääri- ja tööteemalise kirjanduse soovitamine ning kataloogide tutvustamine õppeasutuste kohta, kus on võimalik jätkata õpinguid pärast põhikooli või kus saab õppida õppekavaväliselt.

§ 18. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord

(1) Õpilase haridusliku erivajaduse väljaselgitamiseks ja õpilasele vajaliku toe pakkumiseks loob võimalused kooli pidaja ning selle korraldab direktor.

(2) Direktori määratud haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija ülesanne on korraldada koolisisest meeskonnatööd, mida on vaja õppe ja arengu toetamiseks, ning koordineerida koolivälises võrgustikutöös osalemist.

(3) Haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel, nõustab vanemat ning teeb õpetajale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või lisauuringute tegemiseks ning ühelt haridustasemelt teisele ülemineku toetamiseks.

(4) Kui õpilasel ilmneb vajadus saada tuge, teavitatakse sellest vanemat ning kool korraldab õpilase pedagoogilis-psühholoogilise hindamise. Vajaduse korral tehakse koostööd teiste valdkondade spetsialistidega ja soovitatakse lisauuringuid.

(5) Õpilasele, kellel tekib takistusi koolikohustuse täitmisel või mahajäämus õpitulemuste saavutamisel, annab kool üldist tuge:

- õpetaja pakutav individuaalne lisajuhendamine;
- tugispetsialistide teenuse kättesaadavus;
- vajaduse korral õpiabitundide korraldamine individuaalselt või rühmas.

(6) Kui kooli tagatud üldine tugi ei anna õpilase arenguks soovitud tulemusi, siis rakendatakse koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel tõhustatud tuge või erituge.

Sellisel juhul on õpilane käsitletav haridusliku erivajadusega õpilasena.

Tõhustatud tuge rakendatakse õpilasele, kes on püsiva õpiraskuse, psüühika- ja käitumishäire või muu tervises seisundi või puude tõttu vajab vähemalt üht järgmistest teenustest:

- pidevat tugispetsialistide teenust ja individuaalset õppekava ühes, mitmes või kõikides ainetes;

- pidevat tugispetsialistide teenust ja osajaga õpet individuaalselt või rühmas;
- pidevat tugispetsialistide teenust ja individuaalset tuge klassis toimuva õppetöö ajal;
- õpet eriklassis.

Erituge rakendatakse õpilasele, kes tulenevalt tema raskest ja püsivast psüühikahäirest, intellekti- või meelepuudest või liitpuudest vajab:

- puudespetsiifilist õppekorraldust, -keskkonda, -metoodikat, -vahendeid ning õppes osalemiseks pidevat tugispetsialistide teenust lõimituna sotsiaal- või tervishoiuteenusega või mõlemaga;
- osajaga õpet individuaalselt või rühmas või pidevat individuaalset tuge klassis või õpet eriklassis.

(7) Hindamise, testimise ja uuringute tulemused, samuti õpetajate tähelepanekud, tugispetsialistide ning koolivälise nõustamismeeskonna antud soovitused, rakendatud teenused ja tugi ning hinnang nende tulemuslikkuse kohta kantakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile.

(8) Vähemalt korra õppeaastas ja juhul, kui koolivälise nõustamismeeskonna määratud toe rakendamise tähtaeg on lõppenud, hindab haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega soovitatud toe rakendamise mõju ning teeb ettepanekud edasiseks tegevuseks.

(9) Räpina Ühisgümnaasium lähtub õppe korraldamisel kaasava hariduse põhimõtetest. Tulenevalt õpilase individuaalsest vajadusest tagatakse õpilasele võimetekohane õpe ja vajalik tugi õpetajate, tugispetsialistide, abiõpetajate ja teiste spetsialistide koostöös.

(10) Õpilase õppekavas sõnastatud eesmärkide täitmiseks ja talle vajaliku toe pakkumiseks võib lisaks tavaklassidele moodustada ka õpiabi- või tasemerühmi või eriklasse. Õpe õpiabi- või tasemerühmas või eriklassis peab olema õpilase vajadustest lähtudes põhjendatud ja ajaliselt piiritletud ning järgida tuleb haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija või koolivälise nõustamismeeskonna või mõlema soovitusi. Erituge vajava õpilase õpetamisel tavaklassis peab arvestama koolivälise nõustamismeeskonna soovitusi.

(11) Õpiabi- või tasemerühma või eriklassi vastuvõtmise otsustab direktor. Otsuse tegemisel lähtub direktor õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekust.

(12) Põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud tingimustel ja korras kohaldatakse hariduslike erivajadustega õpilastele põhikooli riiklikus õppekavas lubatud erisusi:

- 1) kui põhikoolis õpib välisriigist saabunud õpilane, kelle eestikeelse õppe kogemus põhikoolis on olnud lühem kui kuus õppeaastat, võib kool õpilase või piiratud

teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada „Eesti keel teise keelena” ainekava alusel;

- 2) Räpina Ühisgümnaasium võib õpilase individuaalse arengu toetamiseks arvestada kokkuleppel õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanemaga tema varasemat õpi- või töökogemust ning teha muudatusi või kohandusi õppesises, õppekorralduses ja õppekeskkonnas, kui sellega ei kaasne õppeaja muutumist võrreldes nominaalse õppeajaga ega riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamist või asendamist. Kokkulepe vormistatakse kooli ja õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema vahel õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil.
- 3) Räpina Ühisgümnaasium koostab õpilasele individuaalse õppekava juhul, kui:
  - 1) õpilasele rakendatakse õppekorraldust, mille puhul õpilane on väga vähesel määral kaasatud klassis läbiviidavasse õppesse;
  - 2) õpilase õppekava erineb klassile koostatud õppekavast;
  - 3) õpilase klassi läbimise aega või nominaalset õppeaega muudetakse;
  - 4) kooliväline nõustamismeeskond on andnud õpilase arengu toetamiseks soovitusi vähendada või asendada riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemusi või vabastada õpilane kohustusliku õppeaine õppimisest.
- 4) Kõikidele toimetuleku- ja hooldusõppel olevatele õpilastele koostatakse individuaalne õppekava.

6. jagu

Õpilase arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus

§ 19. Õpilase arengu ja õppimise toetamine

(1) Õppimine on elukestev protsess, mille teadvustatus ning eesmärgistatus sõltub õppija eest ja individuaalsest eripärast. Õppimine toimub mängu ja matkimise, vaatluse ning mõtestamise, elamuse ja kogemuse, harjutamise ning katsetamise, meeldejätmise ja loomise kaudu. Elukestva õppimise kui elustiili kujundamiseks on oluline õppija sisemine motivatsioon.

(2) Õppe- ja kasvatusprotsess on eesmärgistatud, arusaamisega õppimine ja seda suunav, nõustav, analüüsiv ning hindav õpetamine ja kasvatamine nende tegevuste vastastikustes seostes.

(3) Õpilased võtavad võimetekohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, kavandamisest ja hindamisest.

(4) Õppimine võib toimuda reaalses või virtuaalses keskkonnas.

(5) Õppe- ja kasvatusprotsessi käigus õpivad õpilased:

- 1) olemasolevaid teadmisi ja oskusi kasutama, seoseid nägema;
- 2) küsima, teada saama, uusi teadmisi ja oskusi omandama;
- 3) tegutsema; oma intellekti, fantaasiat, emotsioone kasutama; looma, konstrueerima, katsetama;
- 4) ennast arendama, õppimist õppima;
- 5) õppima üksi või koos teistega, jälgides ja hinnates enda ja kaaslaste tegevust;
- 6) probleeme lahendama, valikuid tegema, otsustama väidete õigsuse üle, vaidlema, argumenteerima, kaitsma oma seisukohti;
- 7) oma mõtetegevust ja õppimist jälgima ja juhtima

(6) Räpina Ühisgümnaasium korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.

(7) Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- 1) osaleb kogu koolipere;
- 2) luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatusena seotud osaliste vahel;
- 3) koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdselt, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- 4) jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
- 5) märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- 6) välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
- 7) ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
- 8) luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
- 9) luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
- 10) luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;

11) korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;

12) korraldatakse koolielu, lähtudes rahvusliku, rassilise, soolise ja muudel alustel võrdse kohtlemise põhimõtetest ning soolise võrdõiguslikkuse eesmärkidest.

(8) Füüsilist keskkonda kujundades jälgib kool, et:

1) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;

2) õppes on võimalused kasutada internetindusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada raamatukogu;

3) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;

4) ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;

5) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;

6) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.

§ 20. Hindamine

(1) Hindamine on info otsimise ja tõlgendamise protsess, et õppijad ja õpetajad saaksid otsustada, kuhu õppijad on õppetöös jõudnud, kuhu on vaja minna ja kuidas sinna kõige paremini jõuda.

(2) Hindamise eesmärk on:

1) toetada õpilase arengut;

2) anda tagasisidet õpilase arengu kohta;

3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;

4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist ja suunata õpilast edasise haridustee valikul;

5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;

6) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning põhikooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

(3) Õpilase teadmiste ja oskuste hindamisel lähtutakse kooli õppekavaga esitatud nõudmistest teadmiste ja oskustele.

(4) Käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse kooli kodukorra nõuetest.

(5) Teadmiste ja oskuste ning käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtted, tingimused ja kord on osa kooli õppekavast.

(6) Individuaalse õppekava puhul arvestatakse õpilase hindamisel individuaalses õppekavas sätestatud erisusi.

(7) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel kooli õppekavaga või koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel on individuaalse õppekavaga vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

(8) Hindamine lihtsustatud õppes

Hindamisel kasutatakse erinevaid meetodeid ja vahendeid, hindamistulemusi dokumenteeritakse erineval viisil. Näiteks tuge vajavatel õpilastel on üheks dokumendiks individuaalse arengu jälgimise kaart, millele märgitakse hindamise tulemused (ehk õpilase tugevused ja arendamist vajavad küljed) ning soovitused õpilase toetamiseks tema edasisel õppimisel. Hindamise tulemusena saadud teavet tuleb kasutada õppe tulemuslikumaks kavandamiseks, sest hindamise eesmärk on aidata õpilasel õppida. Õpetaja roll on kavandada õpe nii, et õpilasel oleks õpitava omandamiseks vajalikud õppimistingimused ning motivatsioon õppimiseks.

Õppimist toetav hindamine peab toimuma pidevalt, st õppeprotsessi erinevatel etappidel:

- eelhindamine (õppeprotsessi alguses),
- protsessihindamine (õppeprotsessi käigus),
- järelhindamine (õppeprotsessi lõpus).

Oluline on teadvustada, mis eesmärgil hindamine toimub ning kuidas toetada LÕ-õpilast sellisel viisil, et hindamise tulemus oleks asjakohane ja tõene.

Õppimist toetava hindamise üheks komponendiks on tagasiside andmine. Seda võib teha:

- õpetaja (sh mõnikord IT-vahendi kaudu, nt digiõpikus tagasiside õpiülesannete sooritusele),
- kaaslane (*kaaslasehindamine*),
- õpilane ise (*enesehindamine*).

§ 21. Hindamisest teavitamine ja nõustamine

(1) Õpilaste ja vanemate teavitamine toimub kooli kodukorras sätestatud kordade kohaselt. Teavitamisel järgitakse „Avaliku teabe seaduses“ ning „Haldusmenetluse seaduses“ teavitamisele sätestatud.

(2) Kool teavitab õpilast ja lapsevanemat hindamise korraldusest koolis ning õpilasele pandud hinnetest ja antud hinnangutest. Teavitamise kord on sätestatud kooli kodukorras.

(3) Õpilasele pandud hinnetest ja antud hinnangutest informeeritakse lapsevanemat Stuudiumi kaudu.

(4) Õpilasel on õigus saada vastavalt klassi- või aineõpetajalt teavet oma hinnete kohta.

(5) Nõuded õpilase käitumisele esitatakse Räpina Ühisgümnaasiumi kodukorras.

(6) Põhikoolis klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele.

(7) Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks selgitatakse põhikoolis välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning korraldatakse diferentseeritud õpet.

(8) Põhikool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.

(9) Põhikoolis nõustatakse vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

(10) Põhikoolis korraldatakse õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagatakse õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavus.

(11) Põhikoolis on tagatud õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavus õppe ja kasvatus korralduse kohta ning juhendamine ja nõustamine õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks trimestri alguses (Hindamisjuhend lisa 13).

§ 22. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

- (1) Õpetaja koostab enne õppeperioodi algust ainekavast lähtuvalt töökava.
- (2) Õpetaja töökava on dokument, mille alusel planeeritakse igale klassile teemade käsitlemist nädalase täpsusega ning hindamine.
- (3) Töökavad koostatakse trimestri, poolaasta või õppeaasta kaupa, avalikustatakse One Drives (kooli sisekommunikatsioonikeskkonnas). Aineõpetaja töökavasid kontrollib ja tagasisidestab õppejuht.
- (4) Räpina Ühisgümnaasiumi õpetajad on koondunud kuude ainekoondisesse: algklassid, võõrkeeled, keel ja kirjandus ning sotsiaalsed, reaalsed ja loodusained, oskusained ja HEV-tugispetsialistid. Tööd koordineerib ainekoondise juhataja, kelle ülesandeks on õpetajate koostöö kooskõlastamine, ainekavade koostamine ja uuendamine, pikemaajaliste projektide kavandamine ning läbiviimine ainekoondises ja koostöös teiste ainekoondistega.
- (5) Koostöö tõhustamiseks on kooli One Drive keskkonnas loodud kaust "Koostöö", kuhu saavad kõik õpetajad kirja panna oma idee, mille teostamiseks soovivad leida partnereid.
- (6) Õpetajate koostöö toetamiseks on koolis iganädalased koostöötunnid, mille teemad puudutavad õppekasvatust ja kooli arendustööd.
- (7) Vastavalt vajadusele koondutakse väiksematesse töörühmadesse, mis tegelevad kooli arendustegevusega või mõne muu hetkel koolis päevakohase õppe- ja kasvatustöö teemaga.
- (8) Kooli pedagoogiline personal teeb koostööd õppenõukogus, mille ülesandeks on oma pädevuse piires õppe ja kasvatuse korraldamine, analüüsimine ja hindamine ning kooli juhtimiseks vajalike otsuste tegemine.
- (9) Õppeaasta kokkuvõtte ja hinnang õppeaasta eesmärkide täitmisele antakse augustikuu õppenõukogus, kus lepatakse kokku järgmise õppeaasta eesmärgid.
- (10) Üheks koostöövormiks on täiendkoolitustelt saadud kogemuste jagamine ja üksteise tundide külastamine. Uusi õpetajaid toetavad uue kollektiiviga kohanemisel kolleegid ja valdkonnasiseselt vastava aine õpetajad.
- (11) Ühise meeskonnana toimimist toetavad väljaspool kooli toimuvad ja regulaarselt läbiviidavad ühiskoolitused ja õppekursioonid.
- (12) Kool teeb koostööd nii Räpina Vallavalitsuse, valla kui ka maakonna ja vabariiklike haridusametuste õpetajate ja organisatsioonidega õpilaskoostööde ja muude sündmuste läbiviimiseks.

7. jagu

§ 23. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

(1) Kooli õppekava muutmise algatamine:

1) Kooli õppekava uuendamine või täiendamine toimub algatustaotluse alusel, mis tuleb esitada kooli direktorile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis koos ettepanekute ja põhjendustega. Kooli õppekava uuendamist ja täiendamist võib taotleda iga asjast huvitatud isik.

2) Kui kooli õppekava uuendamise või täiendamise vajadus on tingitud muudatustest õigusaktides, siis algatab kooli põhimääruse muutmise kooli direktor.

(2) Kooli õppekava muudatuste ettevalmistamine:

1) Kui esitatud taotlus on asjakohane, siis kutsub direktor kokku õppekava töörühma, kes otsustab õppekava uuendamise või täiendamise vajaduse ning positiivse otsuse korral valmistab ette kooli õppekava muudatused.

2) Kooli õppekava muudatused tuleb töörühmal ette valmistada kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõuna. Kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu peab olema kooskõlas kehtivate õigusaktidega.

(3) Kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu esitamine enne selle kehtestamist arvamuse saamiseks hoolekogule, õppenõukogule, õpilasesindusele:

1) Kooli direktor esitab kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu enne kehtestamist arvamuse andmiseks hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

2) Kooli direktor vaatab hoolekogu, õpilasesinduse ja õppenõukogu arvamused läbi.

3) Kui hoolekogu, õpilasesindus või õppenõukogu on leidnud, et kavandatavad õppekava muudatused on vastuolus kehtivate õigusaktidega, siis kutsub direktor kokku õppekava töörühma, kes viib kooli õppekava muudatused vastavusse kehtivate õigusaktidega.